

دانشکده بهداشت
قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: اپیدمیولوژی	مخاطبان: دانشجویان علوم آزمایشگاهی
تعداد واحد: 1 واحد نظری	ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه 10-12
زمان ارائه درس: شنبه 8-10 (طول ترم)	
نیمسال: نیمسال دوم سال تحصیلی 97-98	مدرس: دکتر غلامرضا عبدلی
دروس پیش نیاز: ندارد	

هدف کلی درس:

- 1- آشنایی دانشجویان با تعریف اپیدمیولوژی
 - 2- شناخت مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی
 - 3- آشنایی با انواع مطالعات اپیدمیولوژی در بررسی بیماریها
 - 4- آشنایی با مفاهیم پیشگیری از دیدگاه اپیدمیولوژی
- شرح درس: در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی، انواع مطالعات اپیدمیولوژی و روشها و کاربرد هر کدام از آنها را می آموزد

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- 1- آشنایی دانشجویان با کلیات اپیدمیولوژی، پیشگیری از دیدگاه اپیدمیولوژی و مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی
- 2- آشنایی دانشجویان با مدل‌های علیتی بیماری و عوامل موثر در ایجاد بیماری
- 3- آشنایی با توزیع بیماری، انواع منحنی های اپیدمیولوژی و مراقبت از بیماریها
- 4- آشنایی با طبقه بندی انواع مطالعات و آشنایی با مطالعه اکولوژیک
- 5- آشنایی با مطالعات توصیفی (case report- case series) و مطالعه مقطعی
- 6- آشنایی با مطالعات تحلیلی و مطالعه کوهورت
- 7- آشنایی با مطالعه کیس-کنترل
- 8- آشنایی با اپیدمیولوژی تجربی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با کلیات اپیدمیولوژی، پیشگیری از دیدگاه اپیدمیولوژی و مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1-1 تعریف اپیدمیولوژی را بداند
- 2-1 کاربردهای اپیدمیولوژی را توضیح بدهد
- 3-1 سیر طبیعی بیماریها را توضیح دهد
- 4-1 سطوح پیشگیری را بیان کند
- 5-1 تعاریف (تک گیر- بومی- اپیدمی- پاندمی) را بداند.

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با مدل‌های علیتی بیماری و عوامل موثر

در ایجاد بیماری

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1-2 مدل‌های تک علیتی، مثلث اپیدمیولوژیک، مدل چرخ و شبکه علیت را توضیح دهد.
- 2-2 عوامل مرتبط با میزبان و عوامل مرتبط با محیط را توضیح بدهد.
- 3-2 مخزن- منبع- ناقل و میزبان را توضیح دهد.
- 4-2 نسبت- سهم یا تناسب و میزان را توضیح دهد.
- 5-2 شیوع (دوره ای- نقطه ای) و بروز (تجمعی- شخص زمان) را توضیح دهد
- 6-2 رابطه میزان شیوع با میزان بروز را توضیح دهد.

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با توزیع بیماری، انواع منحنی های اپیدمیولوژی و مراقبت از بیماریها

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1-3 اپیدمی های تک منبعی- پیشرونده و آرام را توضیح دهد.
- 2-3 اهداف مراقبت از بیماریها را بیان کند.
- 3-3 بررسی فراوانی بیماریها را یاد بگیرد.

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی با طبقه بندی انواع مطالعات و آشنایی با مطالعه اکولوژیک

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1-4 مطالعه توصیفی را توضیح دهد و انواع آن را بیان کند.
- 2-4 کاربرد مطالعات توصیفی و مراحل بررسی در این مطالعات را توضیح دهد.
- 3-4 مطالعه تحلیلی را توضیح دهد و مطالعات مشاهده ای و مداخله ای را بیان کند.
- 4-4 مطالعه اکولوژیک را تعریف کند و علل استفاده از آن را بداند.
- 5-4 مراحل تجزیه و تحلیل در مطالعات اکولوژیک را توضیح دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی با مطالعات توصیفی (case report- case series) و مطالعه مقطعی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1-5 اهداف مطالعات گزارش موردی و موارد را بیان کند.
- 2-5 اهمیت مطالعات گزارش موردی را بیان کند.
- 3-5 مزایا و معایب مطالعات گزارش موردی و موارد را بیان کند.
- 4-5 تعریف مطالعه مقطعی را بداند.
- 5-5 چگونگی انجام مطالعه مقطعی را توضیح دهد.
- 6-5 اهمیت مطالعه مقطعی را بیان کند.
- 7-5 مزایا و معایب مطالعه مقطعی را بیان کند.
- 8-5 شیوه های جمع آوری داده ها در مطالعات مقطعی را بداند.
- 9-5 مفهوم جمعیت هدف (Target) - جمعیت مورد مطالعه (Study) و نمونه (Sample) را با مثال بیان کند.

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با مطالعات تحلیلی و مطالعه کوهورت

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1-6 انواع مطالعه کوهورت را توضیح دهد.
- 2-6 مزایای مطالعه کوهورت و کاربرد آن را توضیح دهد
- 3-6 معایب مطالعه کوهورت را بیان کند.
- 4-6 تورش های مطالعه کوهورت را بشناسد.
- 5-6 نحوه گرفتن گروه کنترل در یک مطالعه کوهورت را توضیح دهد.
- 6-6 شرایط انجام یک مطالعه کوهورت را بداند.
- 7-6 نحوه محاسبه خطر یا ریسک (بروز جمعی) را شرح دهد.
- 8-6 نحوه محاسبه خطر نسبی را شرح دهد.
- 9-6 نحوه محاسبه خطر قابل انتساب را شرح دهد.
- 10-6 کاربرد خطر قابل انتساب و خطر نسبی را توضیح دهد.
- 11-6 معایب میزان بروز جمعی را لیست کند .
- 12-6 نحوه محاسبه میزان بروز شخص- زمان را توضیح دهد.

جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی با مطالعه کیس-کنترل

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1-7 تفاوت مطالعه مورد- شاهی با کوهورت را توضیح دهد.
- 2-7 نحوه انجام یک مطالعه مورد- شاهی را بیان کند.
- 3-7 کاربردهای مطالعه مورد- شاهی را لیست کند.
- 4-7 نحوه محاسبه شانس و نسبت شانس را در مطالعه مورد- شاهی بیان کند.
- 5-7 تفاوت OR و RR را بداند و با مثال آنها را محاسبه نماید.
- 6-7 همسان سازی را توضیح دهد و انواع آن را بیان کند.
- 7-7 مزایا و معایب مطالعه مورد- شاهی را توضیح دهد.
- 8-7 تورش های مطالعه مورد- شاهی را توضیح دهد.

جلسه هشتم

هدف کلی: آشنایی با اپیدمیولوژی تجربی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- 1-8 انواع مطالعات تجربی را بیان کند.
- 2-8 کاربردهای مطالعات تجربی را بیان کند.
- 3-8 تفاوت کارآزمایی تصادفی شاهد دار را با کار آزمایی میدانی و در سطح جامعه را توضیح دهد.
- 4-8 هدف کارآزمایی بالینی را بیان کند.
- 5-8 مراحل یا فازهای کارآزمایی بالینی را بداند.
- 6-8 سوگیری های ممکن در مطالعات مداخله ای را بیان کند.
- 7-8 طرح های اصلی مطالعات مداخله ای را شرح دهد.
- 8-8 نحوه نشان دادن نتیجه یک کارآزمایی تصادفی شاهد دار را بیان کند.
- 9-8 کور سازی یا ماسکه کردن را توضیح دهد و علت انجام آن را بیان کند.
- 10-8 مطالعات مداخله ای غیر تصادفی را تعریف کند.

منابع:

- 1- اصول اپیدمیولوژی بالینی ترجمه دکتر علی صادقی حسن آبادی
- 2- اصول اپیدمیولوژی ترجمه دکتر ملک افزلی
- 3- اصول اپیدمیولوژی گوردیس ترجمه دکتر هلاکویی

روش تدریس: سخنرانی-پرسش و پاسخ

وسایل آموزشی:

وایت برد- اسلاید power point

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
در ساعت کلاس	بعد از 4 جلسه	20%	تشریحی و چند گزینه ای	آزمون میان ترم
در سالن امتحانات	پایان ترم	75%	تشریحی و چند گزینه ای	آزمون پایان ترم
در ساعت کلاس	در جلسه کلاس	5%	-	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم و بموقع در کلاس
شرکت در بحث های گروهی و پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس
خاموش نمودن تلفن همراه در کلاس درس

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدیر گروه:
تاریخ ارسال:

نام و امضای مدرس:
تاریخ تحویل: 97/11/20

جدول زمانبندی درس اپیدمیولوژی
روز و ساعت جلسه: شنبه 10- 8 (طول ترم)

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	97/11/20	آشنایی دانشجویان با کلیات اپیدمیولوژی، پیشگیری از دیدگاه اپیدمیولوژی و مفاهیم و مدل‌های اپیدمیولوژی	دکتر غلامرضا عبدلی
2	97/11/27	آشنایی دانشجویان با مدل‌های علیتی بیماری و عوامل موثر در ایجاد بیماری	دکتر غلامرضا عبدلی
3	97/12/04	آشنایی با توزیع بیماری، انواع منحنی‌های اپیدمیولوژی و مراقبت از بیمارها	دکتر غلامرضا عبدلی
4	97/12/11	آشنایی با طبقه بندی انواع مطالعات و آشنایی با مطالعه اکولوژیک	دکتر غلامرضا عبدلی
5	97/12/18	آشنایی با مطالعات توصیفی (case report- case series) و مطالعه مقطعی	دکتر غلامرضا عبدلی
6	98/1/17	آشنایی با مطالعات تحلیلی و مطالعه کوهورت	دکتر غلامرضا عبدلی
7	98/1/24	آشنایی با مطالعه کیس-کنترل	دکتر غلامرضا عبدلی
8	98/1/31	آشنایی با اپیدمیولوژی تجربی و تحلیل دوباره داده‌ها و مرور ساختار یافته	دکتر غلامرضا عبدلی